Noomerai sen 10 mynge.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi YNEN

№ 251 (2284)
1937 onoi
OKTIAABRIIN
30
PIAATNICA

14-xi zilee garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai y. erbyriin gazeeta

Leeninei paamitnig bodxoogdobo

NAALЬÇIG, 28. (TASS). Proxlaadno goorodo kylьtyyre ba amaraltiin paarkda xyn tyreltenei gee VLADIIMIR ILЬJIÇ LEENINEI paamitnig bodxoogdobo. Leeninei figyyra xadaa broonzoor şudxagdahan baina. Tereenei ynderiinь arban meetr. Ene paamitnigaa Oktiaabriin aguu jixe socialiis revoliyyciin XX zilei oin yder neexe baina.

LEENIN—STAALINAI XEREG BA IDEIN TORŽESTVOO

SSSR-ei araduudai bain yder
Oktiaabriin aguu jixe so-
ialis revoliyyciin xorin zilai
oirtozo baina. Xorin zilei
ad tee egeel ene ydernyyd-
Leenin—Staalinai paarti
lbol şiidvexii styyrmede olo
itii emxidxeze, eeriingee
ntraalьna Komiteedai zase-
aninuud deere kapitaliist
ud ba pomieesşiguudai bai-
ulgada esergyy zebsegte
staani xexe tysebii zoxiooz
n baina
7 onoi oktiaabriin 23 (10)
bolьşeviiguudai paartiin
aalьna Komiteedai zase
deere zebsegte vosstaani
Leeninei bişehen rezoliyy-
talan abtahan baina. Ene
iyyce bolbol aguu jixe
taarsk polkovoodai ge-
a ojuun beligei doky-
bolzo tyyxede orxo bai-
ktiaabriin 23 (10) ba

liyyciin aguu jixe tyyxete amzaltanuud xaragdana.

Manai oronoi xyn zonoi angiin sostaab erid xubilaa. Paraziid anginuud eseslen usadxagdaa. Revoliyyciin urda tee manai oronoi byxii arad zonoi 15,9 proc. pomeesşiguud, goorodoi jixe ba ziexen byrzyiner, xudaldaa naimaaşad ba kulaaguud bolxo baina. Mynөө Soveed gyrende antogniis anginuud ygei. Şine socialiis byigemii ebtei ejetei baiguulza baigaa anginuud—sojuuzniguud—xydelmerişen ba tariaaşan bii. Aradai talaantanuudai badaran urgamar niitiin baidal zuram baiguulagdaa, gyrenei ypravleenide aradai dundahaa xeden mingaad şine, şine xynyyd yder byri xabaaduulagdaza baina.

Ede bygede xadaa—bolьşeviiguudai paartiin ba

vaa jirehen baina. Ende Piçyygina bolbol kvalifikaacatai, maaster, ojuun medereltei poliitikan temesegşe bolhon,—zavood deere paartida abtahan baina. Zavood bolbol Piçyyginaaji gyrenei xydelmeride, rajonoi soveedei tyryylegşede debzeen oruulhan baina. Mynөө revoliyyce bolbol Piçyyginaaji, saaşanь, oron ulasai zasagai Jixedeede oorganda oruulza baina. Manai orondo xyn byxen bolbol ynen şudarguu azalaar, socialiizmiin tylөө şin nigta xydelmerieer, өөringөө şadabariaar jamarş haa tuşaalda, jamarş haa xydelmeride debzyylegdeze şadaxa, jamarş haa erdemei deede xemzeede xyreze şadaxa baina geze medene.

Geniaalьna leeninsk uridşalan xarahan jabadal bodoto deere xaragdaza baina. Xorin
Leeninei bişe-

xiltoor manai
i şansata arba
, „gaixamşag
bii, ene zebse-

angi bolbol Leenin ba
nai xytelberi doro jabaza
yreltenei tyyxede aguu
lalta tuilan olohon baina.
onoi nojaabriin 7 (ok-
riin 25) yder ekspioa
laxa jabadal zuram, xynei
bogoolşolon daralaza
l zuram manai orondo
ngyi unagaagdahan bai
e ilaltaar byxe delxei-
e epooxa neegdehen bai-

7 onoi oktiaabrь. Agu
revoliyyciin urda
Rosiin byrzyaazi bolbol
yyciin urda şiseren alza,
ayyciin hemeecei impe-
miin adxaar daraxiin tu-
neemcenyydte Petrog-
ygeeө hanaaşalhan bai-
Kapitaliis tyyzenyyd—
sinskinyyd, Gyşkoovuud
alovuud—rossiin xy-
işen angii ylesxelengei
garaar daran booxiin
eldeb byxii jabuulga-
xehen baina. Oron ulas
dyrben zilei dain bail-
ar hyidxegdehen ba xy-
bolhon, byrzyiner ba
essiguudai ezerxelgeer de
izoovalagdahan baina.
ooduud ba faabrikanuud
lexee bolihon, tymer za
ud togtoşohon baina.
mexiren halahan eksplo-
torsk anginuudai orondo
letariaad bolbol tyyxede
l tyryyn gyrenei xytelbe
gse bolon orohon baina
letariaad bolbol imperialiis
aşadai hyidxelgehөө oron
aa abaraxiin tulada, oron
aa xubilgaza, arad olonii
baidal teeşe xytelxiin tula-
vlaastii өөriingөө garta
n baina.
ere geheer 20 zil— Soveed
tiin tyryyşiin xorinziilei
ngөөr. Ede zilnyydei tor-
oo olonnacionaalьna Soveed
oon bolbol leeninsk—staa-
k Centraalьna Komiteedai
belderi doro xysete socialiis
en boloo. Oron ulasai şarai
işagyigeer xubilaa. Şine
rkinuud ba zavoduud
aa. Xysete kanaalnuud, şine
roduud, zavoduud, elek-
taancanuud bolbol oron
alon tooto rajoonuudai
grafiis şaraanuudii xubilgaa.
ai Exe oron bolbol xozom-
gi, jaduuxan baihan tyryy
ystriaalьna oron boloo.
ocialiis huuriin ene zilce
degyi urgaşa xurlaaza
a. 5617 maşina traakt rai
ncanuud bolbol ene iime
şaa abxiin tulada gazarai
alaxa, tereendee tariaxa
aa xubilgaxa talaar kol-
oo tariaaşaadaa tuhalna.
aktorna paarkiin byxii ayse
l huurluda naima k..oon-
ylyy morinoi xysentei
ai bolzo baina. Manai oron
adu tuliuur huuriinuud
jedu. Manai huuriinuud-
geitelsyyd ygei, morigyi
gei, gazargyi xyn ygei—
oo xadaa socialiis revo-

reenei ygenyya xeneh xereghee ondoo bologyi jym. Egeel iimehee azalşanai zyghөө paartida ugaa jixe etigel ba zaxa xizaargyi inagial garna. Iimehee, mynөө Xolboonoi Soveedai deputaadai tyryyşiin kandidaadta nyxer Staalinai nerii nerelene, tereenei nere xadaa, mynөө azalşanai zargalanta ba bajasxalanta baidalii manai orondo baiguulana. Egeel iimehee hungaltiin urda teexi suglaanuud bolbol nyxer Staa-
Moolotovii, Kaganooviçii, Voroşiilovii, Kaliininii, Andreejevii, Mikojaanii, Çyybarii, Ždaanovii, Jezoovii Jixedeede Soveedai deputaaduudta kandidaaduud bolgon oruulna.

Xaa xaanagyi bolhon, hungaltiin urda teexi suglaanuud bolbol paartiin leeninsk Centraalьna Komiteedii ba Soveed zasagii toirood xydelmerişen, tariaaşan, albaxaagşad, inteligeenciin nigtaar negeden zagsahanai tyrbilgyi jixe demonstraacanuud bolno.

Moskvaagai Staalinsk hunguuliin okrugai hungaltiin urda teexi zybleen bolbol okrugai hungagşadta xandahan bişeg dotoroo iigeze xelene:

„Өөriingөө byxii nahii, өөriingөө byxii şin ojuunii araduudai zolo zoriuulan ygehen nyxer Staalin bolbol tryyz nig byriin baidalda tereenei uxaan hanalai, tereenei etigelei, tereenei dura xyselii jaaşagyi şuxala xubi bolzo orohon baina.

Egeel iimehee, manai oronoi olomiloon olon nacionaalьnaa arad bolbol nyxer Staalinii Xolboonoi Soveedai tyryyşiin deputaadai bolgoxii yzexii xysene".

Hungaltiin urda teexi suglaanuud bolbol paartiin tezen xymyyzyylegşedii, naidamtai poliitikan xytelberilegşedii, Exe oronoi zol zargalai tylөө, socialiizmiin tylөө ynen temesegşedii Jixedeede Soveedai deputaaduudta oruulza baina. Suglaanuud bolbol paartiin xytelberilegşedhөө gadana, staalinsk tabanzilnyydeer xymyyzyylegdehen, Piçyygina, Smetaanin, Simonzeenkov gem iime xynyyd debzyylze baina. Istoori bolbol xynei iime burjalma urgaltan ygөө medeedyi jym. „Şaarikopodşiipnik" zavoodai hungaltiin urda teexi suglaan deere yge xelegşedei negeniin P. Piçyygina tuxai iigeze xelebe: „Piçyygina—ene xadaa manai zavoodai debzeltiin diaagraama, manai oronoi debzeltiin diaagraama geeşe".

Ynexeereeş, ene xynei biograafihaa gaixaltai jyyn baixab. Jamarş erdemgyi, jamarş kvalifikaacagyi, huurinhaa goorod jirehen, jixe goorod Mosk-

gii neges kapitaliis gyren xezeedees xereglen bariaagyi, xereglen barixa argaşgyi. Ene gaixamşag xereg—gyrenei ypravleeniin yderbyriin xydelmeride azalşanii xabaaduulxa jabadal, ygeiteinerii xabaaduulxa jabadal bolno".

Xorin zilei saad tee Leenin ba Staalin—revoliyyciin aguu jixe strateegyyd bolbol oloniitede ugaa jixe etigeltegeer, şine socialiis byi... perspektiivuudtaigaar xydelmerişen angi ba tariaaşanii baildaanda xytelhen baina. 1917 onoi oktiaabriin 26 (13) yder Staalin bolbol „Soveeduudai Vlaastь" geze statьjaa bişehen baina. Ene statьjaa soo xelegdehenьn xadaa, soveeduudai vlaastь gedeg ene bolbol,

„Proletariaadai diktatuura ba revoliyycioonno tariaaşan, ondoogoor xelebel, bygediin niydөn deere jamarş yge ba niuusa dalda xydelmeri ygeigeer bejelyylegdexe, elite, niitiin diktatuura myn.

... Proletariaadai ba tariaaşanai diktatuura, ondoogoor xelebel, oloniitii xyserxedeggyi diktatuura, oloniitiin xysel zorigoi diktatuura, ede oloniitenyydei daisadai xysel zorigii xazaarlan amalaxa diktatuura myn".

Xorin zilei torşo manai orondo „oloniitiin xysel zorigooi diktatuura, ede oloniitenyydei daisadai xysel zorigii xazaarlan amalaxa diktatuura" badaraza baina,—industriizaaciin, huurinii socialiis johoor xubilgaza jabadalai şine kylьtyyren ilaltata toonuud soo, xyn zonoi urgan debzehenei toonuud soo badaraza baina.

Leenin ba Staalinai urjaalaar pomeesşiguud ba kapitaliistnuudai ezerxelgii xydelmerişen angiin unagaahanai hyyler xorin zil yngereed baixada, soveed vlaastь bolbol bodoto, socialiis demokratiizmiin baidal deere bejelyylegdehenii byxe delxeide xaruulaa. Staalinsk Konstituuca bolbol socialiizmiin gaixamşag yaişanii dyyrgebe. Manai orondo soveed vlaastiin togtohonoi hyyleer xorin zil bolood baixada, bodoto byyngui niitiin, tegşe ba sexe hunguliin erxiin yndehe huuri deere baiguulagdahan ygee jabuulagdaxa hungalta tyyrede egeel tyryyşiin bejelyylegdeze baina.

Xorin zilei saad teexidelalad, Leeninsk—Staalinsk Centraalьna Komiteedoor tolgoiluulhan, tedende tyşehen paartiin bişe oloniitetei udamai barisaatai, bolьşeviiguudai paartiin bolbol paartiin bişe oloniitejee xamta SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltada jireze jabana.

(„Praavdiin" tyryy bişeghee)

BURIAADAI GIGAANT, JIXEDEEDE SOVEEDAI DEPUTAADNARAI KANDIDAADUUDTA NYXED IGNAATЬEV BA SYXOOTINAI KANDIDATUURANUUDI DEBŽYYLBE

Hunguuliin urda teexi miiting Ulaan-Ydiin PVZ deere

Oktiaabriin 28-nai yder Ulaan Ydiin parovooz-vagoon bytөөxe zavood deere xeden gazarta xydelmerişed, inženeer-teexnikiin xydelmerilegşed ba albaxaagşadai hungaltiin urda teexi yrgen miitingenyyd bolbo.

Vagoonoi kombinaadta 5000 garan xydelmerişed, inženeer-teexnikiin xydelmerilegşed ba albaxaagşad xan taran suglaza, Jixedeede Soveedai hungaltiin urda teexi yrgen miitingede xabaadaba. Ene miiting deere zavodai erxim xynyyd—staxaanovtan bodozo yge xelexedee, Soveed Aradai inag bagşa, aguu jixe Soveed Konstituucii zoxioon baiguulagşa, Soveedai ilalta tyges dabxiltanuudii xytelberilegşe nyxer Staalinda ba paartiin Centraalьna Komiteedta ynen zyrxenhөө şudarguu, bejee ygengi baihanaa medyylen, Jixedeede Soveedai deputaadai kandidaaduudta olon milloon azalşan aradaar debzyylen oruulagdaad baihan nyxer: Staalin, nyxed Moolotov, Kaganooviç Voroşiilov ba Kaliininai kandidatuuranuudii haişaan xylieebe.

Tiin, tus miiting deere parovoozno kombinaadai erxim staxaanovşa nyxer Voronsoov bodozo yge xelexedee:

Delxein zurgaanai nege xubii ezelэe, xyn tyreltenei tyyxede yzegdөөgyi sengeleg xyxiyy baidal zoxioon baiguulza baigaa Soveed Xolboonoi xydelmerişen ba tariaaşan arad bygede Staalin Konstituuciin zabxalanta naran doro, Jixedeede Soveedai deputaadai kandidatuurnuudii onşolon olzo baihan yje bolno. Bide mete byxe ulas oronooroo hungaltada beledxeze, azalşan arad tymenei xeregii zoloodon xytelberilxe nyxedyydee hungaxa geze baihan jamarş tiime oron delxei deere baixagyi. Tiin nyxer Staalin, nyxed Moolotov, Kaganooviç, Voroşiilov ba Kaliinin zerge zasagai gaixamşagta udaridagşadii Jixedeede Soveedai deputaadnarai kandidatuuranuudta oruulza baihan stoliiciin olon mingan xydelmerişed, inženeer teexnikiin xydelmerilegşed ba albaxaagşadai duradxalii haişaan xylieeneb—gee xelexedenь ene miitingede suglahan olon mingan xydelmerişed negen duugaar haişaaza hanal zorigoo negedxen ugtaba.

Myn, parovooz zahabarilaxa ceexiin zyghөө nyxer **Ystieenko** xelexedee, Buriaad-Mongoloi paartiijna organizaacii xytelberilegşe—Mozliin Komiteedai sekretaarii tyr orologşo nyx. **Ignaatьjev Ivaan Deniisoviç** gegşii Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidatuurada oruulxii duradxaxadanь miitingde xamtaragşad bygede negen duugaar haişaan batalaba.

Vagoonno-koleesno ceexiin staxaanovşa nyxer Ponieednikov gegşe tus ceexiin erxim staxaanovşa nyxer **Syxootin** Fioodor Andreejeviçii Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaadta oruulxii duradxaxa zuuraa, nyxer Syxootinai nahanai jabadal ba azalxydelmeriinь dabxiltanuudii todorxoilon xelexe ygebe.

Tiin, tus miiting deere suglaragşad ene duradxalii haişaan xylieebe.

Ulaan-Ydiin parovooz vagoon bytөөxe zavoodai kolektiivhoo Xolboonoi Soveedta—nyxer **Ignaatьjevii** ba Yndehetenei Soveedta—nyxer **Syxootinai** kandidaturii oruulxa gexe negen duugaar batalxiin xamta, socialiis baiguulaltiin jixe komandiir—araduudai bagşa nyxer **Staalinda** ynen şudarguu baihanaa daxin medyylze, Soveed Xolboonoi olon milloon azalşan aradai hanal bodoltoi **negedhen rezoliyyce batalan abba.**

Hunguuliin urda teexi suglaanuud Jaroslaavlьda bolzo baina

JAROSLAAVLЬ. 27, (TASS). Reziino—asbestoovo kombinaadai arba minga garan hungagşadai niitiin suglaan deere em gtel xydelmerişen Ablokoovagai duradxalaar joboor, araduudai voozdь, inag Staalinii Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulagdahan baina.

Myn ene suglaan deere kordoonoi zavoodai xuuşan xydelmerişen, kombinaad deere staxaanovtanai xydeleei yysxen exilhen Licii Ivaanovnaa Valiaajevaaji kandidatuurada oruulhan baina.

Paravoozo—remoontno zavoodai 2500 hungagşad bolbol Jaroslaavliin goorodoi hunguuliin okrug soo Xolboonoi Soveedta ballotiirovaluulxa zybşөөrelөө ygexiinь Laazarь Moiseejeviç Kaganooviçda xandahan baina.

„Kraasnii perekoop" kombinaadai uoovo—priadiilьna ba tkaack faabrikanuudai hungagşad bolbol BK(b) P-iin Jaroslaavliin mozkoomoi sekretaarь Nikolai Nikolaajeviç Ziimiinii Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulba.

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS iin MEDEESELNYYDHEE)

Centraalьna froont

Oktiaabriin 26-da Madriidhaa baruuxanaarxi Bryneete seektorte yimyyleeşen bolbol respyyblikiinxinei pozicanuudii ataakalaba. Respyybliken seregyyd bolbol yimyyleeşenii eehediingөө okooponuud teeşe dytelyyleed, udaanь xojor talahaanь buudahan baina Yimyyleeşen jixe xynde geegdel yzeze, suxarihan baina.

Miraador deль Abyeelo ba Paaks Myrieeto deere xehen yimyyleeşenei ataakii respyyliken seregyyd soxibo.

Zyyn froont

Syeero seektorte yimyyleeşen bolbol nege xeden xonogoi urda tee respyybliken seregyydei ezelhen xoolmii gederge abxiin hedelge xebe Ataakanь gederge soxiuulhan ba faşistnuud jixe gemtel yzehen baina.

Urda froont

Oktiaabriin 26 nai yder yimyyleeşen bolbol Peьjarrooje seektorte respyyblikiinxinei pozicii xysetei.xeneer ataakalba. Ataakiinь respyyblikinxin gederge soxibo.

.

Oktiaabriin 25-da yimyyleeşenei aviaaca bolbol Tarragoonii boombodoxiin hedelge xehen baina. Tiigebeş, respyybliikinxinei istrebiteльnyyd bolbol faşiis samolioodudii yldehen baina.

Xitaddaxi dain baildaan

Japoonai 14 traansportnuud Şanxai jiree

ŞANXAI, 27,(TASS). Oktiaabriin 25-da japoonai seregei 14 traansport Şanxaida jirebe geze Sentraal Nьjuus aagenstvo medeesene. Ene jirehen xehegyydei dunda 4 mingan xyntei ximiişesk otriaad jirelsebe.

Şarxatahan 800 japoon soldaaduud

ŞANXAI, 27,(TASS). Oktiaabriin 25-da şarxatahan 800 japoon soldaaduud Şanxaihaa Japoon elьgeegdebe.

„N-209" Samolioodii bederelge

ÇYXNOOVSKIIIN SAMOLIOOD BUUXT TIIXADA

Oktiaabriin 27-do, Glavsevmorpyytiin naçaalnig nyxer O. J. Şmidtiin nere deere, „N—210" koraabliin miis Zelaaniihaa garaad byyxt Tiixa teeşe niidehen tuxai raadioograama abtahan baina:

„Byyxt Tiixajaa. Oktiaabriin 26. Manai samoliood bolbol miis Zelaani deerexi aerodroom deere baihanaa, mynөөdөr 8 çaas 40 minuutada niidze, Fraanca Iooşifai gazar teeşe oşobo. Bidener bolbol niidxilingөө urda tee niidelgiin rajoondoxi sagai ularil tuxai medeesel abhan bainabdi. Exin tyryyn bidener yylen deegyyr niidhen bainabdi. 10 çaas 32 minuutada 1000 meetr deere jabahanaa doogoo orohon bainabdi. Doogoo oro orohor 40 meetr xyrter doro orozo, yylen doogoor jabahan bainabdi.

11 çaas 55 minuutada bidener Fraanca Iooşifai gazar deegyyr niideebdi. Arxipelaagai zyyn talanь manaar xuşagdanxai baina.

15 minuuta bolood byyxt Tiixiin aerodroom deere buugaabdi. Biti xynyydnei jamargyi hainuud. Materialьna çaasinuudnai hain. Ekipaaz bolbol „N—210" samolioodai saxarigii liizeer helgebe.

Çyxnoovski.

AGITAATORAI TRIBYYNE

Nege kryzoogoi zaniaati tuxai

Ulaan-Ydiin xelxiee xolboonoi rajoonoi tahagai xydelmerişen ba albaxaagşad hunguuliin xuulii yzeze baina. Eneenei tulada xojor kryzoogyyd xydeldeg. Xojuulandanь dyşeed dyşeed xynyyd huralsadag. Nege kryzoogii, tus tahagai naçaalьnig, paartiin geşyyn nyxer Şçerbakoov gegşe xytelberildeg, nygeediinь—myn paartiin geşyyn Şkrydnioov gegşe xytelberilne.

Oktiaabriin 23-nai ydeşe ede kryzoogyydei xojordoxi zaniaatinuud bolhon baigaa.

* *

Xytelberilegşe nyxer Şkrydnioov encenei urda teexi zaniaati deere yzehenee bogonioor dabtan hanuulaad hunguuliin xuuliin gurbadaxi bylег „Xolboonoi Soveedta ba Yndehetenei Soveedta hungaxa hunguuliin ookruguud“ tuxai, statьjaa byrii tus-tusagaar unşaza, tailabarilxa gehen aad, terenee xysed dyyrge begyi. Medexegyi, jyyndeş beze uşargyigeer jaarana, tyrgedene. Duulza baihan xynei oilgoxo argagyigeer jaarah, megden, deere deereheenь, udaaa daraanь xele xeleheer dyyrgezerxixe jym. Zaa, tiigeeasuuna: „zen,jyn geze oilgoob?“ Xynyyd duugai. Şkrydniov nege xynhee iigeze asuuba:

—Kişlaak geeşe jyyji xeleeb,—gexedenь.

Kişlaak geeşe onsogoi, xaranxii, ugluu toxoi niutagii xelene,—geze xariuusaba.

Daxin asuudal: hungagşad xadaa, azalşadai deputaaduudai Soveedai togtoomzii buruu geze hanaa haa, aradai syydte gomodol oruulxadanь bolxo baina. Jaaxadaa jyynei tylee, erxebişe, aradai syydte gomodol oruulagdaxa johotoi bolnob daa?

Xiruu: Jaaxadaab gexede, aradai syyd, selьsooveeduudhaa erxe medeleer jixe.

Tendehee negen,—iime bişe, selьsoveeduud, aradai syydte oroxodoo jixe erxetei,—gene. Iigeze, jixe gedegei arsaldaan bolno: Şkrydniov eereeenteeze huuxa jym. Jaaxadaa iime muugaar oilgono geeşeb? Bultadaa, tende baigşad SSSR-ei arad zonoi tooji medexegyi baiba. Zarimanь 70 milliion gene, zarimanь 80 milloon gene. Oilgodoggyi uşariinь jyyb gexede xytelberilegşe nyxer Şkrydniov bolbol, demii jaarana, megdene. Xysed haisa oilguulnagyi, tailabarilnagyi, yiiger ziseenyydii abaxa xelenegyi. Iigeze miin zybxen oroigooronь şudaraad le garxadanь, jyyş oilgogdoxo argagyi bolno.

Nyxer Şkrydniov eereeş dutuu beiedxeltei janzatai. Iigeze negen zyilii tailabarilan xelehenii xaruulbal: „arad bygediin hungaltiin erxe geze jyyji xeleneb? Tere xadaa, SSSR-ei graazdan bygede, 18 naha xy-sehen baigaa haa, syydlegdeegyi haa hungaxa erxetei baihiinь xelehen baina“,—gebe. Xynyyd baga baga gaixaldana xebertei. Xen bygediin medexeer, syydeer şiidxegdehenş haa, syydei şiidxeberieer hungaxa erxejee xahagdaagyi xyn hungaltada xabaadaxa erxetei baina.

„Syydlegdehen ba myşxeberilegdeze baihan niuurnuudii hunguuliin spiisegte oruulxa tuxai“ SSSR-ei CGK-ai togtool soo deere dursagdahan asuudalii ton todorxoigoor xelene:

„Jamar negen uşaraar syydlyylhen bujuu, syydeer hunguuliingaa erxii xahagdaagyigeer ba xinaltada mynee baingyigeer xynyyd ba myn tusxai pereselieencenyyd bolbol, hun guuliin spiisegte oruulagdaxa geze togtooxo Xinaltada aotaagyi aad, myşxeberilegdeze baigaa xynyyd, xerbee tedener hunguuliingaa erxii syydeer xahagdaagyi haa, hunguuliin spiisegte oruulagdaxa baina“.

Tereenhee gadana, xynyydei dutuu oilgodog uşar jyyn be gexede, xyn bygede celzee, zab syleegyigeer zerge xaşxaraldaxa, oeje, bejedee haad xedeg baina. Şkrydniov eree uşargyigeer, jamarş bodolgogyigeer xynyydte asuudal taulaad, xynei xeleze dyyrgexehee urda „zaa, oilgosotoi, xyree“ geed zogsoozo orxidog baiba. Şkrydniovto oilgosotoi baigaa beze daa, huralsazajaa huuhan busadta oilgosogyi baixal. Tiime tula xynei xeleze baixada tahalaza boliuulxa geeşe jixe le xereggyi jabadalai negen baina.

Zaniaatida şuxala xeregtei bolxo kaarta, sxeema g. m. ygei. Ene zyilnyyd xadaa ton jixe yyrgii ezelxe johotoi baina. Zaniaatidaa xozomdoxo, geegdexe jabadal ton olon. Administraaca ba mestkoom zaniaatiii udaaruulangyi, xeregtei sagtanь xeed baigaxiin xeşeel tabinagyi. Ydeşiin 6 çaasta exilxiin orondo, 7 çaasta exildeg. Xojordoxi zaniaatidaa „SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei“ IV bylegii dyyrgeed baixa johotoi baihan aad, arai xeze III bylegiinь dyyrgee.

Zaniaati jabuulxa xeregte haad xedeg xynyydş baixa. Zişeelxede: Fraancuzeenko gegşe negen zaluunyxer, yseenegen myn le zaluuşag xyntei nyxerleze, zaniaati exilxehee xolşo şuujaldaad, enieeldeed, esestenь xorogodon barin gararilaa. Jyyn geeşiin zaluuşuul geeşeb! Өөhedөөş jyyme oilgoxo gexegyi, xyndeş oilguulxagyi.

Xynyyd bultadaa aktiivna, medehenee xelene, medeegyigөө asuuna. Enenь jixe hain baina daa.

D. Lubsanai.

XYDELMƐRIŞEN BA TARIAAŞANI HUNGUULIIN KAMPAANIII DELGERYYLEGTII LEENIN-STAALINAI XEREGTE ESESTEE XYRTER BEJEE YGEHEN ERXIM TYRYY XYNYYDII SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDTA XAMTAARAA DEBZYYLEGTII!

Mixailov Aleksei Dmiitrijevç—Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad

Çerniigov, 29. (TASS). Myzikaalьna instrymeentnyydii xedeg çernigovsk faabrikiin xydelmerişen, inzeneernyyd, teexnigyyd ba albaxaagşadai hungaltiin urda teexi suglaan deere Ukraiinii Komuniis (bolьşevig) paartiin Çerniigovsk mozkoomoi sekretaarь Mixailov Aleksei Dmiitrijeviçii Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad bolgon oruulaba.

Ivaan Alekseejeviç Lixaaçev—erxim kandidaad

Kyyrsk, 29. (TASS). Kastoreensk MTS-ei xojor zuugaad garan traktoriistnuud, kombaijnioornuud ba şoofernuud hungaltiin urda teexi suglaanda jiree. MTS-ei staxaanovşa şoofer Noovikov tyryyşiin yge abaa. Noovikov bolbol Staalinai nerezete avtozavoodai gargahan „ZIS—5“ geze avtomaşiinada xydelmeridege tuxaigaa xeerebe.

Bi xadaa,—Noovikov xelene,—iime gaixamşag avtomaşiinanuudii gargadag zavoodai direektor, talaantai xozlaistvenig, xatuu bolьşevig, Leeninei oordenoor şagnagdahan Ivaan Alekseejeviç Lixaaçev—Xolboonoi Soveedai deputaadai erxim kandidaad geeşe geze toolonob.

Suglaan bolbol Noovikovoi duradxalii halşaan demzebe.

Syleimaan Staalьski—Derbeentsk hunguuliin ookrughoo oruulagdahan kandidaad

Maxaç Kalaa, 29. (TASS). Veefts yiledberiin xydelmerişen ba speciaalistnuudai hungaltiin urda teexi suglaannuud deere urda Dagestaanai xydel merişen Degestaanai aradai poeed—oordento Syleimaan Staalьskiii Darbeentsk hunguuliin ookrughoo Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulaba. Ene kandidatuurii ende sugtarhan xydelmerişen ba speciaalistnuud xaluunaar halşaan demzebe.

Syleimaan Staalьskiin kandidatuurii myn Berbeentsk ba Kasymkeentsk rajoonuudai azaxuinuud ba kolxoozuudai hungagşad oruulahan baina.

Xasaan Xysainoviç Ytiaaşev—Yndehetenei Soveedai deputaad

Yfaa, 29. (TASS). Tyimaziinsk gaxain sovxoozoi xydelmerişen ba albaxaagşad bolbol Yndehetenei Soveedai deputaadta Xasaan Xysainoviç Ytiaaşevii kandidaad bolgon oruulaba. Suglaanai rezoliyyce soo xelegdexenь: „Tyimaziinsk gaxain sovxoozoi xydelmerişen ba albaxaagşad bidener bolbol Tyimaziinsk hunguuliin ookrughoo Byzdiaanskiin maşiina-traaktorai staanciin erxim soloto kombaijnioor Leeninei ordenoi—xaira abhan Xasaan Xysainoviç Ytiaaşevii Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaad bolgozo negen duugaar oruulnabdi“.

Deniis Seliveerstoviç Jyydin—Xolboonoi Soveedai deputaad

Yriyypinsk, 29. (TASS). Staalingraadai moziin Xopeersk rajoonai Saltiinsk maşiinatraaktorai staanciin xydelmerişen, albaxaagşadai, „Udaarnig“, „Seerp ba Moolot“, MTS-ei nemzete kolxoozuudai kolxoozniguud negedemel suglaan deere Xopeersk hunguuliin ookrughoo kazaag—kolxooznig Denis Saliveerstovic Jyydin Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulagdaba. Jyydin kolxoozdo ynen şudarguugaar xydelmerildeg eeriingөө xyygedii Soveed Xolboonoi erxim graždaniiinuud bolgon xymyyzyylee. Tereenei nege xybyyniinь Ulaan Aar miiin seregşe, xojordoxinь Saltiinsk MTS-ei erxim traktarist. Basagadanь pedagogiis teexnikymde huralsaza baina.

Barmaaşev Konstantiin Andreejeviç—Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaad

Semipalaatinsk, 29. (TASS). Kaliininai neremzete, Semipalaatinskiin mixanai kombinaad deere xydelmerişen, inzeneerno-teexnikiin xydelmerilegşed ba albaxaagşad bolbol Yndehetenei Soveedai deputaadta mixanai kombinaadai postroikoomoi tyryylegşe Barmaaşev Konstantiin Andreejeviçii kandidaad bolgon oruulaba. Barmaaşev urdanь yseg xolbuulagşa xydelmerişen jabahan ba aguu jixe Oktiaabriin yderyydte Soveeduud zasagai tylөө ulaan gvaardiin zergede jabaza temesehen baina.

Trofiim Deniisoviç Liisenko—Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad

Odeessa, 28 (TASS). Şeevcenkiin neremzete xydөө azaxuin arteeliin kolxoozniguud hungaltiin urda teexi suglaanda hain yderelxidel gojoxo xubsalaad jiree. Tedener Xolboonoi Soveedta kandidatuura oruulxa baigaa. Ege tyryyn erxim kolxooznig Vasilii Kaşyreenko yge abaza xelexe zuuraa me dyylxenь:

—Myneeder bidende ton jixe ba bajasxalanta yder bolbo. Bidener kolxozniguud Xolboonoi Soveedta kandidaaduudii xaraalan oruulxa bainabdi. Bi bolbol Xolboonoi Soveedai deputaadta erxim erdemtte—oordento akadeemig Trofiim Deniisoviç Liisenkiii kandidaad bolgon oruulanab.

Soveed Xolboonoi deputaadta Liisenkiii kandidaad bolgon oruulaxa tuxai duradxal negen duugaar abtahan baina.

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiymde

Oktiaabriin 27-noi yder SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiymei zasedaani bolbo.

Ene zasedaani deere tyryylegşe M. I. Kaliinin bolbol seregei, poliitikan ba texniis beledxelde erxim deede amzaltanuudii tuilan olohonoi tylөө oorden-xaira olgogdohon, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiin komandiirnuudta bariuulaba.

Xairanuudii polkoovnig Pomooşnikov, majoor Klic, leitenantnuud Ontoneenko ba Byzeliiov, kapitaan Viitted ba busad abba.

Oorden-xairanuudii abhan, Ulaan Aarmiin baatarlig tankiistnuudai nerehee axalagşa leitenaant Vojonoovski yge xelebe.

—Socialiizmiin oronoi xydelmerişen angiiin bidende naidahan, manai xysete maşiinanuud bolbol daişalan oro xoor belen baina,—geze Vojonoovski xelene,—Tedener bolbol xerbee daisadai Soveed Xolboonoi xiledе dobtolxii hedee haanь, tedeniii xair gamgyi butasxolxo baina.

Udaanь şine aviacioonno teexnikii şudalan ezemdexe ba agaarai ulaan floodai daişalaxii xysii bexizyylxe xeregte erxim hain xydelmeri xaruulhanai tylөө şagnagdahan, №1 aviacioonno zavoodai maasternuud Zarkoov, Piisarev, Edeemski, myn Diksoon araldaxi polaarna staanciin naçaalьnig, Borooviikovto, ulaan floodşa Popkoovto, inzeneer Stokliipskide ba busadta oordenxairanuudii bariuulaba.

M. I. Kaliinin bolbol oorden-xaira abahan nyxedii amarşalaad, socialiis bylgemei aşag tuhiin tulada xydelmeridee ulam jixe amzaltanuudii tuilaxii tedende xysebe.

SSSR-ei CGK-ai preziidiymei ene zasedaani deere „aradai syydyydei şiidxeberinyyd bө priigovornuudta kassacioonno gomodol barixa jabadalda baigaa xizaarilaltanuudii helgen xubilgaxa tuxai“ RSFSR-ei CGK ba Arkomsoveedai togtoolii batalaba.

SSSR-ei CGK-ai Preziidiym bolbol nyxer V. A. Yspeenskiii SSSR-ei Verxoovno Syydei traanspортno kolleegiiin gişyynde batalaba.

Soveed-manzuurai xile deere bolhon incideent

Xabaarovsk, 29. (TASS). Oktiaabriin 28-da japoon-manzuurai soldaaduudai otriaad bolbol Pakşekoori huurinhaa (Posьjeetsk rajoon) baruun xoino zurgaan kilometr gazarta baigaa yndordxiin rajoondo xilii ebdehen ba tedeende dyteleze jabahan soveedai xiliin saxiuulai otriaadii şiglyylen buudahan baina. Manai xiliin saxiuulşadai urdahaanь xariuulan buudaxada, japoon-manzuurnuud xilee dabaza arilhan baina.

* *

TASS-iin azaglalta

TASS-iin abhan medeenyydei johoor, ene xilii ebdehen tuxai medeeji Moskvaada abhan darii, gadaada xeregei Aradai Komisariaad bolbol japoon ba manzuurai zasaguudta buruuşaal medyylxii ba encenhee xolşodoo xilii ebdexe jabadalii toxiooldaulxagyin xemzeenyydii abxiin erilte xexii SSSR-hee Tookioodo huugaa elsen tyleelegşede ba Xarbinda huugaa SSSR-ei generaalьna koonsylde daalgahan baina.

Xitaddaxi dain baildaan

Xoito froont deere

Naankin, 28. (TASS). Xitadai seregyyd oktiaabriin 27-do dain baildaanuudii xeheer Velsnanь goorod (urda Çaxarai yjeezdiin goorod) orohon baina. Japoonai seregyyd Kaalganiii şigleed suxarixa jabana.

Xojor yderei saad tee xitadai otriaad bolbol Baadiahaa baruun urda baigaa Tançiaaniii ezelen abhan baina.

Sinьkoy rajoondo (Şanьsii proviinca) japoontanai Oktiaabriin 25-da exilhen dobtolgii naimadaxi aarmiin xehegyyd gederge sorihon baina. Japoontan 500 xynyydee aluulhan ba şarxatuulhan baina.

Janьmenьgyaaniaar damzan Şanьsii proviinca oroxo zamuu dii oktiaabriin 20-do xitadai seregyyd ezelebe.

Oktiaabriin 27-noi yder Taijuaaniii agaarhaa boombodoxo yjede, japoontan 30 garan boombonuudii xajaa. Xeden gernyyd butasoxiuulaa.

Şanxain froont deere

Şanxai, (TASS). Çapeihaa goi xysenei suxariza baihii daldalhan, xitadai arьjergaardnuud bolbol Syçzoy-Kriik kanaalai xoito talaar şine pozicinuudii ezelebe.

Xitadai seregyyd ba tymer zamai moostii ba tymer zamai moostii ebdeed, kanaalaigaa urda bejede garaa. Dobtolozo jabaa japoonai çaastinuud kanaalai xoito erjede bexizeze baina. Kanaalii hamaran garxa gehen japoontanai hedelge xitadai pylimoodoi homondo soxiuulza, yregyi xosorhon baina.

Çenьzy — Czianczіaoçenь frontiin iiini deere baildaan bolzo baina. Ygleegyyrhee exileed japoonai samoliooduud Syçzoy-Kriik kanaalai urda erjedexi xitadai şine pozicinuudii boombodobo.

Çapeida gal tymer boihoor baina.

HUNGAGŞA BYXENEI MEDEXE ŞUXALA ZYIL

HUNGAGŞADAI SPIISEGYYD TUXAI

Goorod, rajoon ba xydөөnei soveeduud mynөө hungagşadai spiisegyydii zoxiooxo baina. Ene spiisegyyd—hungaltiin yderte tusxaita hunguuliin uşaastagta hungagşiin erxe şalgagdaxa dokymeent myn. Eneen deerehee, spiiseg zoxioolgo—zyilei teexniken xereg bişe bolxonь elirne. Ende xeheн alduunuud, xazagairuulganuudanь SSSR-ei grazdaniiinai erxii xabşaza bolxo ba aradai daisadta xereglegdexe baina.

Daisan antisoveed elementnyyd hungagşadai spiiseg zoxioolgiin gyn jixe udxii oilgoxo baina. Tedener bolbol hungagşadai spiisegyyd tuxai xelehen „SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii“ өөhediinxieeree „tailbarilxii“, hungaltiin hamargaxa ba harniuulxii oroldono. Paartiin, profsojuuzna, komsomoolio ba bişe bişe organizaacanuud hungagşadai spiisegyyd jamaraar zoxioogdoxo johotoi olon udaa tailbarilan, daisanai agitaacii butasxixo johotoi. Gooroduudta hungagşadai spiisegyydii gorsoveeduud zoxiooxo baina: rajoonuudaar xubaagdahan goorodudta rajoonoi soveed, xydөө niutaguudta spiiseg zoxioolgonь xydөөnei soveeduudta daalgagdana. Seregei çaastьnuud bolbol negedelnyydte baihan hungagşadai spiisegyydii komaandagianь zoxiooxo. Iime uşarta spiisegte komandiir ba seregei komissaar garnuudaa tabixa johotoi. Bişe seregyydeen өөhediingөө baihan gazarta spiisegte oroxo baina.

Xeniii spiisegte oruulxa xeregtei geeşe gy, xen duu ygei geeşe gy, xen duu ygelgedexe xabaadalsaxa erxetei baixab? Ene asuudalda „SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei“ 8 ba 9 dexi zyilnyyd xariuu ygene.

8 daxi zyilde hungagşadai spiisegte hunguuliin erxetei, 18 naha xyrhen ba spiiseg zoxiooxo yjede tere soveedai territoori deere (yrgelze gy, ali sag zuura) huuza baihan byxii graazdanuud oruulagdaxa geze zaabarilhan baina. 9-dexi zyilenь spiisegte oruulagda xagyi xynyyd: syydeer erxee xahagdagşad ba uxaan teneegydei tuxai xelene.

1937 onoi oktiaabriin 16-da SSSR-ei CGK bolbol spiiseg zoxioxoxoo syydeegdehen ba myşxeberide baihan xynyydii jaaxa tuxai tailbari ygehen togtool gargahan. Ene togtool dotor „ali negen xeregeer syydlegdehen gy, ali negen şiidxeberiin johoor xeheel te abaza myşxeberilegdeheн, gexe myn tusxai pereselieencenyyd, xerbee tedener yiledberi ba xoriltin gazarnuudaar speespereseleencenyyd hungagşadai spiisegyydte oruulagdaxa. Baha myşxeberide baihan bolboş xoriltoin gazar baigaa xynyyd, xerbee syydeer erxee xahagdaagyi baigaa haa, hungaltiin spiisegte oruulagdaxa“ geze zaahan baina.

9-dexi zyilde hunguuliin erxe xahagdagşadii ygei tuxai todorxoi goor zaana. Ene zyilhee jamarş xeheeltei baixa boloogyi.

Ton hajaxan Moskvaa moziin, Ryyrsk rajoonoi nege kolxooz do ybeged xygşedii hungagşadai spiisegte oruulxagyi gehen şimee garnan baina. Ceerkoveixiden paartin ba niitiin organizaacanuudai tailbariixa xydelmeri muugaar jabuulhaniii xereglexe kolxoozniguud gomodol gargaxiin zoriilgoor iime şimee taraahan baina.

Gemtehalagar deereheen hunguuliin erxegyi xynyydii spiisegte oruulxa xereggyi. Udaxa bahal daisan elementnyydte tuhaxa xyrgene. Ziiseelxede, Yisiçanska geze gazarta hungagşadai spiisegte uxaan teneg xynyyd ba 9-nahatai xybyyd oruulhan baina. Manai korrespondeentiin dulgahan johoor, Xaarьkovta xarin gadaadiin gyrenei xynyydii spiisegte oruulahan baina, enenь ton buruu, uşaranь xaadaa hungaltiin tuxai dyrim bolbol gansaxan Soveed Sojuuzai graazdanuudta hungaltiin erxe ygene.

Hungagşadai spiiseg zoxioloxo yjede spiisegte oruulxagyi, spiisegte gargaxa, nere obogii xazairuulxa, hunguuliin faavitiin johoor zoxioogdoxo. Eneende hungagşiin nere, obog, nahan, huuza baigaa gazar bolon gegdene. Hungagşiin nere, obog, gyydte gargaxadaa duudxal tuxai odoo jamarş medee ergedexegyi. Hungagşa byriii gansaxan spiisegte oruulza bolno.

Hungaltiin tuxai dyrim bolbol Soveeduud xadaa hungaltahaa guşan xonog urda spiisegyydii byged ygei xaraxaar gazarta nienyy, hungagşa bydalii xangaxa johotoi geze todorxoilohon baina.

Xerbee hungagşanь spiiseg tunxaglaxa ba hungaltiin yderei xoorondoxi bolzorto huuxa baihan gazaraa helgexe boloo haa jaaxab?

Hungaltiin tuxai Dyrimei 15-daxi zyilenь Soveed bolbol iime uşarta spiisegte huuxa gazar hungagşada hunguuliin komiisai togtoohon foormoor „duu ygexe erxiin ynemşelge“ ygexe geze xelehen baina. Hamaralta ba xojor daxin duu ygelge gargaxagyin tula hungagşadai spiisegte „oşobo“ gehen temdeg xedegne.

Hungagşadai spiiseg zoxiooxo yjede spiisegte oruulxagyi, spiiseg gargaxa, nere obogii xazairuulxa, hunguuliin erxe xahagdagşadii spiisegte oruulxa zerge alduunuud gararxa bolxo baina.

Iime uşarta hungagşanь spiisegte tunxaglahan yderhөө xandaxa bolno. Soveedanь hungaltiin spiisegte detorxi alduu tuxai medyylgii gurban xonog soo yzexe johotoi. Medyylegşiin gomodolii hungagşadai ba Soveedanь hungagşadaigaa xe johotoi. Xerbee Soveedanь medyylgiinь orxihon baigaa haa, medyylegşe tere tuxai spraavka ygeze şaltagaaniinь xaaxa johotoi.

Hungagşiin xandaza şadaxa Soveedai udaadxai şiiдxe baha dai syyd bolno. Ende baha medyylge byxen gurban xonog soo yzegde xexe. Syyd xadaa өөriingөө şiidxeberii medyylegşe ba myn Soveedta duugaza johotoi, tiigeed syydei şiidxeberi xadaa ogtolon gargadaagyi baina.

Manai paarti ba Soveed zasag bolbol Staalin Konstitucada xamag bygediin hunguuliin erxe tunxaglahan, SSSR-ei graazdaniin byri ene erxejee medeze, dyyreneer xeregleexiin tylө byxii jabuulgajaa byteeze baina.

(CO „Praavda“).

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo V. LODOOJEV

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Спартаковская, 19. Телефоны редакции: отв. редактор — 3-44, отв. секретарь — 3-23, сельхозотдел— 7-55, промотдел—5-07.

Noomer gargagşa N. ÇEBEENOV. Verestaalagşad C. DAMBAJEV ba C. BATUUJEV BMASSR-ei Azyiledberiin Arkomaadai tipograafi Ypolglavlit 1236